

Info GZM: Czy w całej Metropolii ubywa mieszkańców?

Sytuacja demograficzna w całym kraju staje się coraz trudniejsza. Prognozy demograficzne pokazują, że z roku na rok liczba mieszkańców Metropolii również będzie się zmniejszać – wg GUS do 2030 roku ubędzie 150 tys. mieszkańców. Powodów tej sytuacji jest wiele – starzenie się społeczeństwa, niska dzietność, migracje. Czy jednak we wszystkich obszarach Metropolii ubywa mieszkańców? Czy w GZM są obszary, w których wzrosła w ostatnich latach liczba ludności?

Metropolia: gdzie przybywa, gdzie ubywa mieszkańców?

ZOBACZ

STATYSTYKI:

<http://infogzm.metropoliagzm.pl/Demografia.html>

Według danych GUS w 2018 roku w 41 gminach Metropolii GZM żyło 2 255 505 mieszkańców. W następnym, 2019 roku, liczba ta spadła do 2 244 850 ludzi. Ubyło ponad 10 tys. mieszkańców (dokładnie 10 655 osób). Największe spadki zostały odnotowane w miastach na prawach powiatu – Sosnowcu (- 2 062 osób), Katowicach (-1 736 osób), czy Bytomiu (- 1 532 osób). Spadek liczby mieszkańców odnotowano aż w 22 gminach GZM, spośród których 12 to miasta na prawach powiatu. Wyjątkiem są Mysłowice – wystąpił tam nieznaczny wzrost o 32 mieszkańców. W 19 gminach GZM liczba mieszkańców wzrosła o łącznie 1 765 mieszkańców. Największy przyrost wystąpił w Tarnowskich Górach (+330 osób), Mikołowie (+201 osób) oraz Wyrach (+183 osoby).

Metropolia stworzyła mapę zmian demograficznych. Jak ją czytać?

ZOBACZ MAPE: <http://infogzm.metropoliagzm.pl/pesel/pesel.html>

Sytuację dotyczącą zmiany liczby mieszkańców trudno jest

rozpatrywać tylko na tak generalnym poziomie jak poziom gmin czy całej Metropolii. Żeby uzyskać bardziej szczegółową informację, Departament Strategii i Polityki Przestrzennej pozyskał dane z rejestru PESEL i na ich podstawie, opracował mapę rozmieszczenia ludności oraz zmiany liczby ludności. Aby przedstawione dane były bardziej czytelne, obszar GZM został podzielony za pomocą siatki o wielkości oczka wynoszącej 25 hektarów. Łącznie powstało ponad 5 300 pól (heksagonów), dla których liczba ludności odpowiada terenowi przykrytemu przez każde z oczek siatki. Dzięki takiemu rozwiązaniu można zejść z analizą na bardziej szczegółowy poziom niż poziom gminy.

Proces stworzenia mapy wiązał się z przetworzeniem bazy danych PESEL do postaci, którą można zwizualizować na mapie oraz wykonaniem obliczeń za pomocą specjalistycznego oprogramowania GIS. Efektem analiz była siatka, której oczka przyjmują barwę zależną od intensywności zjawiska.

Rozpatrując w ten sposób zmianę liczby ludności (między rokiem 2014 i 2019), dokładnie widoczne jest w jakich poszczególnych częściach gmin GZM liczba mieszkańców rośnie, a w jakich maleje. Na mapie dostępne są 3 warstwy: liczba ludności z początku 2019 r., z końca 2014 r. oraz dynamika zmian. Po wybraniu z mapy konkretnego heksagonu pojawią się ponadto dodatkowe informacje dotyczące ludności w danym obszarze: dynamika zmian liczby mieszkańców, udział kobiet i mężczyzn oraz biologiczne i ekonomiczne grupy wieku.

Patrząc w tym momencie na warstwę prezentującą dynamikę zmian liczby ludności widzimy, gdzie wystąpił spadek, a gdzie wzrost liczby ludności. W każdej z gmin występują oba zjawiska, ale różne jest ich natężenie.

– Przykładowo, w gminach Zbrosławice, Rudziniec, Sośnicowice, Siewierz, Ożarówce, Mierzęcice czy gminy z południowej części Metropolii (Kobiór, Bojszowy, Bieruń) dynamika zmian nie jest duża, przyrosty i spadki w miarę się bilansują. Jednakże,

patrząc na mapę, szczególnie wyróżnia się centralna część Metropolii i centra miast – komentuje Arkadiusz Goleniak z Departamentu Strategii i Polityki Przestrzennej, odpowiedzialny za stworzenie mapy.

– Możemy zaobserwować, spadek liczby mieszkańców praktycznie w całych Świętochłowicach i znacznej części Chorzowa czy Zabrze. Swoistą równowagę widać natomiast w Mysłowicach czy Tarnowskich Górach, gdzie centrum traci mieszkańców, ale zyskują obrzeża – kontynuuje Arkadiusz Goleniak.

– Trendy widoczne dzięki analizie dynamiki zmian w liczbie mieszkańców GZM potwierdzają ogólną sytuację obserwowaną w całym kraju. Prezentowane na mapie heksagony o najbardziej intensywnym zielonym kolorze, często obejmują obszary, w których powstały nowe inwestycje mieszkaniowe (widoczne jest to np. w Katowicach w rejonie osiedla Paderewskiego, Tysiąclecia czy w południowych dzielnicach). Należy jednak pamiętać, że na aktualne rozmieszczenie liczby ludności oprócz preferencji mieszkaniowych, zależnych np. od ceny nieruchomości, mają również wpływ trendy demograficzne – nasze społeczeństwo jest coraz starsze – przyrost naturalny w roku 2019 był jedynie w 6 gminach GZM dodatni – tłumaczy Arkadiusz Goleniak.

– Przygotowana przez nas mapa posiada niewątpliwie dużą wartość informacyjną, potwierdzającą aktualne i palące współczesne trendy demograficzne. To także cenny zbiór danych, dzięki któremu Metropolia, będzie mogła lepiej planować swoje działania, inwestycje transportowe, a przede wszystkim monitorować zachodzące zmiany w liczbie ludności. To element budowania naszej interdyscyplinarnej bazy wiedzy o GZM – komentuje Andrzej Kołat, Dyrektor Departamentu Strategii i Polityki Przestrzennej GZM.

Mapę można znaleźć na portalu InfoGZM w zakładce Analizy > Mapy > Demografia (PESEL).

Portal InfoGZM – opracowany i prowadzony przez Departament Strategii i Polityki Przestrzennej GZM- stanowi integralny element jednego ze strategicznych działań GZM, czyli Metropolitalnego Obserwatorium Społeczno-Ekonomicznego. Celem Obserwatorium jest monitorowanie zmian i procesów zachodzących w Metropolii oraz gromadzenie danych, które potencjalnie mogą wspierać proces programowania rozwoju społeczno-gospodarczego GZM.